

שלושה לפידים פתחו את מחול השירוק באולימפיאדה של משוגעים

החיידק האולימפי הוא אחד החיידקים הקדומים בתולדות האנושות. אף על פי כן, טרם נמצאה תרופה נגדו. מדי ארבע שנים — אם העולם אינו מתלקח כמלחמה — הוא מכה במגיפה למעלה ממחצית האנושות. איש אינו מחוסן נגדו, לא אתליטים, לא שאר מיני ספורטאים, לא שופטים ולא צופים.

כשמתכנסים כל נגועי החיידק האולימפי יחד, כדי לחגוג את זכר המשחקים האולימפיים הקדומים, והם באים איש איש עם גאותו הלאומית, טעונו מתה גבוהה, נדמה כאילו נתקפו כולם בשגעון. אז מתרחשים דברים מוזרים מאוד.

באולימפיאדה שהתקיימה באמסטרדם, ב-1928, הגיעה נבחרת הרצים הצרפתית לשערי האיצטדיון האולימפי כדי להתאמן לקראת תחרויות הגמר. אך השוער עצר אותם בתקיפות: "אינכם יכולים להיכנס, אין לכם רשיון, הסתלקו מכאן". האתליטים הצרפתיים הסתערו על השוער, ניצעו אותו כמטרופים — לשוא. עד אשר הופיע מתוך האיצטדיון המזכיר הכללי של המשלחת הצרפתית, פול מרישם. אלה הם חברי הנבחרת הצרפתית, הודיע רישם ל"שוער", השוער הוא נקבעה להם לאימונים באיצטדיון, הכנס אותם בבקשה".

השוער רק הגיע בראשו: "אסור!" רק בשעה מאוחרת בלילה, לאחר שעות רבות של התנצלות ובקשות סליחה, הצ'ליח הועד האולימפי לשכנע את המשלחת הצרפתית שלא לעזוב את המשחקים. אולם למחרת, כאשר צעדה הנבחרת הצרפתית על דגליה וסמליה, למסדר הפתיחה באיצטדיון, הבחינו הרצים כי השוער שעצר אותם ניצב עדיין במקומו הקבוע. הספורטאים התפרצו בשאגה מתוך שורותיהם, התנפלו על השוער והחלו להכותו. ברגע האחרון ממש הצילה אותו המשטרה מידיהם. ברור שהצרפתים, שאותם הלאומית נפגעה סירבו להשתתף במצעד הפתיחה. היה צורך בלילה נוסף של שיכנוע כדי שיתאמו לפחות בתחילת ימיהם.

מקרה דומה אירע גם באולימפיאדה ה-15, שנערכה לפני ארבע שנים בהלסינקי, פינלנד. לנו, בהתאם למסורת האולימפית, נישא ה"לפיד האולימפי" מאתונה להלסינקי בדי 15 אלה רצים. בהלסינקי עצמה עמד הרץ הפיני המהולל, פבו נורמי, לקבל את הלפיד ולרוץ עמו לאיצטדיון.

הכל היה מוכן לטקס הפתיחה. המשלחות כבר ניצבו במסדר לפני הבמה, עליה ניצב נשיא פינלנד. כולם חיכו לנורמי שהתממה במשום מה. אותה שעה הגיע בדרך מקרה לתא המכובדים אחד הסדרנים שסיפור מצחיק מאוד, שהיה עצמו היה עד ראה לו. "אדם זקן לבוש תחתונים" כך סיפר, "עומד ליד השער כשבידו לפיד אלומיניום, והוא מנסה להתפרץ פנימה. היה צורך ל"הזעיק משטרה כדי לגרשו".

המכובדים מיהרו לשער. שם עמד, כמובן, איש כסוף שעבר בבגדי ריצה. הוא החזיק בידו את הלפיד האולימפי, כשהוא מנפנף אותו בועם כלפי השוערים.

"טיפשים!" צעקו המכובדים, לפניכם עור מד הרץ המפורסם ביותר בפינלנד, תנו לו להיכנס! הסדרנים הסתכלו במכובדים כי בחבר משוגעים: "איך הוקן זה יכול ל"היכנס אם אין לו כרטיס?" תמהו.

רק כשהוועד חברי הועדה המארגנת הפינית, הצליחו הם להכניס את נורמי לאיצטדיון ללא כרטיס.

★ ★ ★ התנהגות ספורטאית

במרכז האולימפיאדה שהתקיימה ב"לונדון, ב-1908, עמד מירון המרתון. אות הזינוק ניתן בסירת וינדזור, במרחק 26 מילין משערי האיצטדיון. הרץ הראשון שהגיע לשערי האיצטדיון האולימפי היה דוונדו סיאטרי, האיטלקי נמוך הקומה.

לתמה לו כי הצופים, פנה דוונדו לכיוון הבלתי נכון ואחר צנח על המסלול. לרגע השתררה דממה בין רבבות הצופים. אחריה החלו נשמעות קריאות בקהל: "עזרו לו, עזרו לו שם!" אחרים הזהירו: "אל תגעו בו, זה בלתי חוקי". השופטים הבריטים

המבולבלים לא ידעו מה לעשות, נאסמו סיבי האיטלקי המעולה. לפתע, עבר רחש בקהל. נמסר כי הרץ הבריטי הפרון מתקרב לאיצטדיון. אותה שעה היו כמחצית הצופים באיצטדיון תיירים אמריקאיים, שיחסי מתיחות שררו בינם לבין מארחהם האנגלים. האמריקאים צידדו בכל ספורטאי שיכול היה לגבור על האנגלים. משום כך פרצו רבבות היאנקים בשאגות עירווד לשופטים, שיעזרו לרץ האיטלקי או לפחות שיכוננו אותו לכיוון הנכון לפני שי יוסיע הרץ הבריטי.

אז באה ההפתעה הגדולה. התברר כי הרץ המתקרב לגרש אינו בריטי כלל, אלא אמריקאי. בן רגע הפכו הצופים האמריקאים את עורם. אלה שרק דקה קודם לכן צעקו ותבעו לעזור לאיטלקי, לא התבלבלו, החלו לשאגו: "עזבו אותו, אל תיגעו בו!" דוקא צעקה זו שיכנעה את השופטים האנגלים לעשות את מה שהיטסו לעשות כל הזמן. הם הרימו את סיאטרי הקטן וכיוונו אותו למסלול הנכון.

באותה שנה ממש זינק הרץ האמריקאי ג'וני הייס לתוך האיצטדיון, סובב את הי מסלול והגיע לגמר, מבלי שאיש ירגיש בו בסערה שקמה סביב סיאטרי.

הרגל האיטלקי הונף בחיטון על התורן, כשמתחתי מתנוסס דגל הפסים והכוכבים. רק לאחר ויכוח של שעות מסלו השופטים את סיאטרי, העניקו את מדליית הזהב ל"הייס. מאוחר יותר הסנו שני הרצים לרצים מקצועיים. במירון מרתון שנערך שנה לאחר מכן בנידוירק, ניצח סיאטרי את הייס ב"פרש של 50 מטר.

★ ★ ★ שופטים מבולבלים

ברץ שבין המון של רבבות, הצורח ומריע ללא הפוגה, נוסף לרעש רמקו לים ותזמורת מחרישות אוזניים, מסוגל גם המתון שבשופטים לצאת מדעתו. באולימפיאדה שהתקיימה בלוס-אנג'לס, ב-1932, טעה השופט הראשי במירון של 3000 מטרים מכשולים במנין הסיבובים שסובבו הרצים את המסלולים, הניף לפני הסיום שלט לפיו היה על הרצים להקיף את האיצטדיון פעם אחת יותר מכפי הצורך.

גם לאחר שהעירו לו על טעותו, סירב השופט להסיר את השלט מידו ועל הרצים האומללים היה לעבור עוד רבע מיל של ריצת מכשולים. בלונדון, ב-1948, הוציא שופט מבולבל את הדגלון שסימן את מקום הנסילה של הדיסקוס, שורק אילון העולם בוב המיאס. מאחר שהיתה זו זריקתו הטובה ביותר, החלו השופטים לחפש את נקודת הפגיעה של הדיסקוס בקרקע. החיפוש נמשך שעות, נערך גם לאור הזרקורים בלילה, עד שנקבע מרחק השיא.

קבוצת רוגבי אמריקאית הביסה בפיאריס קבוצת רוגבי צרפתית מהוללת. זה לא מצא חן בעיני הצופים הצרפתיים. הם פתחו לאחד האמריקאים את ראשו בעזרת קופס סת פח שנורקה עליו. שחקן אמריקאי אחר, שאונו התנפחה לאחר התנגשות עם שחקן צרפתי, השיג את יריבו בחוד ההלבשה והחית לו מכה בפניו.

היה זה שופט קרימוח שמעו מרד המוני בלוס-אנג'לס, בשנת 1932. במירון הגמר ל"מרחק חמש אלפים מטר, נאבקו שני רצים על המקום הראשון. האחד היה הרץ הפיני לורי לטינג, והשני היה האמריקאי ראלף היל.

קרב איתנים. התמונה מראת את הרץ הבריטי הספורטס, גורדון פירי (שמאל), כשהוא נמצא במרחק קטן בלבד מהרץ הרוסי קוטס, במירון המלחבי של 10 אלפים מטר, באולימפיאדת מלבורן. לאחר זאת, הירשה קוטס לפירי לעבור אותו בסטרים ספורים ולהוציא את כוחותיו. אחרי 50 יארד נוספים, חזר קוטס למקום הראשון וזכה בסדלית הזהב. פירי נפל מאפסת כוחות. לפני הסיום. אמר פירי: "קוטס טמן לי פח וחיטל אותי."

שהוא ערום כולו מתחת למעיל הרחצה. מתאגרף צרפתי נשך באולימפיאדה בפאריס את יד יריבו האנגלי ואילו בשנת 1904, ולהוציא את כוחותיו. אחרי 50 יארד נוספים, חזר קוטס למקום הראשון וזכה בסדלית הזהב. פירי נפל מאפסת כוחות. לפני הסיום. אמר פירי: "קוטס טמן לי פח וחיטל אותי."

שהוא ערום כולו מתחת למעיל הרחצה. מתאגרף צרפתי נשך באולימפיאדה בפאריס את יד יריבו האנגלי ואילו בשנת 1904, ולהוציא את כוחותיו. אחרי 50 יארד נוספים, חזר קוטס למקום הראשון וזכה בסדלית הזהב. פירי נפל מאפסת כוחות. לפני הסיום. אמר פירי: "קוטס טמן לי פח וחיטל אותי."

שהוא ערום כולו מתחת למעיל הרחצה. מתאגרף צרפתי נשך באולימפיאדה בפאריס את יד יריבו האנגלי ואילו בשנת 1904, ולהוציא את כוחותיו. אחרי 50 יארד נוספים, חזר קוטס למקום הראשון וזכה בסדלית הזהב. פירי נפל מאפסת כוחות. לפני הסיום. אמר פירי: "קוטס טמן לי פח וחיטל אותי."

שהוא ערום כולו מתחת למעיל הרחצה. מתאגרף צרפתי נשך באולימפיאדה בפאריס את יד יריבו האנגלי ואילו בשנת 1904, ולהוציא את כוחותיו. אחרי 50 יארד נוספים, חזר קוטס למקום הראשון וזכה בסדלית הזהב. פירי נפל מאפסת כוחות. לפני הסיום. אמר פירי: "קוטס טמן לי פח וחיטל אותי."

שהוא ערום כולו מתחת למעיל הרחצה. מתאגרף צרפתי נשך באולימפיאדה בפאריס את יד יריבו האנגלי ואילו בשנת 1904, ולהוציא את כוחותיו. אחרי 50 יארד נוספים, חזר קוטס למקום הראשון וזכה בסדלית הזהב. פירי נפל מאפסת כוחות. לפני הסיום. אמר פירי: "קוטס טמן לי פח וחיטל אותי."